

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt VI. Idem (a) Acheruntino Archiepiscopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

nimis te non teneri ad respondendum per commissiones easdem, & tibi super hoc tales confirmationis litteras non ob stare. Licet simplex beneficium absque administratione olim retinere potuerint, cap. 2. hoc tit. in 1. collect. ibi: Universalis Ecclesia sollicitudo, quam providente Domino gerimus, pro Ecclesiarum statu nos compellit propensiori curâ satagere, & ut secundum Deum; & iustitiam disponamus, vigilam curam & studium adhibere. Accepimus autem, quod plerique in tuo Episcopatu degentes, cum essent in acolythi officio; & infra constituti, uxores duxerunt, & nihilominus Ecclesias, quas prius habebant, detinere presumpserunt. Unde quoniam uxorati, cum divisi sint, & eos cogitare oporteat, quomodo uxoribus placere valeant; & servare, obsequi non solummodo possunt intendere divinis: f. i. per A. si p. m. quat. prædictos viros Ecclesias liberè, & absolute dimittere, ap. cef. compellas, & eas aliis personis idoneis in sacris ordinibus constituta concedas. Perim si qui eorum aliquod in eisdem Ecclesiis simplex prius beneficium habuerunt, ipsum eis, excepto Magisterio Ecclesiar. sub dissimulatione dimittere poteris. De quo exaudiendus est Clemens III. in cap. finali, ejusdem collectionis: Querelam Gand. acolythi nos accepisse noscatis, sicut prædecessor noster Gregorius, qui ad vos propter eum bis scripsisse noscitur: qui cum à G. muliere peteretur in virum, inde sumpta occasione ipsum beneficium, quod à nobis

habebat, post appellationem ad Sedem Apostolicam factam minus rationabiliter spoliatus. Unde quia omnium iniuste gravatis patrocinium tenemur Apostolicum imperiri: d. v. rog. attentius, & p. A. j. p. m. quat. si rem sic habere constituerit; memorato clerico beneficium illud taliter subtractum absque dilatione reddentes, ap. rem. pacifice dimittatis; ita quod querelam ad nos non debeat iterari, memorati Abbatis sententiâ non obstante super matrimonio lata, quominus beneficium debeat obtinere, nisi curam habeat animarum annexam. Rationem hujus privationis assignant Romani Pontifices in eisdem iuribus; nam cum per matrimonium fortiantur statum incompatibilem cum statu sacerdotali, & facultate ministrandi in Ecclesia priventur, ideo tanquam renunciantes tacite ipsis beneficiis contrahendo matrimonium, illis ipso jure privantur; & inhabiles redduntur ad aliud impetrandum: immò si illis novum conferatur, ipso jure collatio nulla est, ut docent ultra congestos à Barboza in præsentis, Basilii dicto lib. 7. cap. 28. Valensis de benefic. lib. 1. tit. 13. Petrus Gregorius eod. tract. cap. 29. numer. 6. Lotharius de re benefic. 3. p. quest. 26. n. 61. Dartis eod. tract. cap. 12. Sanchez lib. 7. de matrim. disputat. 42. cum sequentibus, Suarez de censur. disputat. 49. sect. 4. Saulay in Ponopl. cleric. p. 2. lib. 6. axiom. 5.

CAPVT VI.

Idem (a) Acheruntino Archiepiscopo.

Cum olim ad nostram audientiam pervenisset, quod Canonici (b) Angloven, d. i. Cantoren, Tricaricen, sibi elegerant in Pastorem; tibi dedimus in mandatis, ut examinata electione diligentius, & persona, si electionem canonicam, & personam idoneam invenires, electionem ipsam auctoritate Apostolica (c) confirmares, sicut Metropolitanus in cæteris processurus. Licet autem tibi de forma electionis canonicæ, ac idoneitate personæ in aliis constitisset, movit te tamen, & ad nos consulendos induxit, quod cum pater ejusdem Cantoris Græcus fuerit, & juxta ritum Græcorum uxorem duxerit in minoribus ordinibus constitutus, Cantorem ipsum ex uxore legitima in sacerdotio suscepisset. Nos igitur attendentes, quod Orientalis Ecclesia votum continentiarum non admittit, quin Orientales in minoribus ordinibus contrahant, & in superioribus (d) utantur matrimonio jam contracto: f. i. per A. f. m. quat. nisi pro eo, quod inter Latinos Græci hujusmodi conversantur, regionis consuetudo repugnet, si aliud non obstat, ad confirmationem, & consecrationem ejusdem Cantoris sine dubitatione procedas.

NOTÆ.

(a) Acheruntino.] Ita legitur in cap. 2. sub hoc tit. in 3. collect. Acheruntia, seu Archeruntius, ut ait Livius lib. 2. vulgo Azerna, est in regno Apuliæ, quod & Calabria, & Græcia Magna dicebatur, in quibus dominium exercuerunt Imperatores Orientis, ut refert Cujacius hic. Ea tamen regna occidentem spectabant, Italiæque provinciæ erant. Berterius diatrib. 1. cap. 5. in princip. Sed cum provinciæ illæ subjugatæ essent ab Imperatoribus Græcis, eorum fuerunt mancipatæ dominio, ut refert Leo Ostiensis lib. 2. cap. 8. Gregorius VII. lib. 8. epist. 7. & ex eis Cironius in parat. ad hunc tit. Iam à primis Ecclesiæ sæculis fuit ea civitas Episcopali Cathedrâ decorata: ejus Prælatu

Justus Synodo Romanæ sub Symmacho celebratæ interfuit.

(b) Angloven.] Legendum est Anglionen. Nam Anglionensis Episcopatus est etiam in Calabria, ut ex Pontif. Rom. refert Cujacius hic.

(c) Confirmares.] Juxta ea, quæ adduxi in cap. 3. de elect.

(d) Utantur.] Consonat textus in cap. aliter 14. 3. dist. ubi verba illa, matrimonio copulantur, ita exaudienda sunt, id est, matrimonio utantur, cap. questum 7. de panitent. & remiss. ibi: Matrimonio licet nisi; ut supra probavi in cap. 1. unde Innocentius III. in prioribus verbis, ubi asserit, Græcos non recepisse votum continentiarum, exaudiendus est quoad usum matrimonii jam contracti: nec audiendus est Henric.

Henziquez lib. 10. de Ordin. cap. 10. §. 7. dum ut Doctorem privatum, non verò ut Ecclesie docet Innocentium in presenti locutum fuisse Præfulem.

CAPVT VII.

Idem Episcopo (a) Pictaviensi.

Iohannes nobis conquerendo monstravit, quod tu eum, quamquam jamdudum uxorem legitimam duxerit, pro eo quod prius in (b) acolythū fuerat ordinatus, compellere niteris, ut tonsuram deferat clericalem, ex qua inter ipsum & uxorem suam posset scandalum generari, cum de consuetudine terræ tuæ clerici uxorati non cogantur in vici portare tonsuram. Quoniam igitur idem etiam tonsuratus non potest privilegio clericali gaudere, mandamus, quatenus ipsum super tonsuratione huiusmodi non molestes, dummodo nullum percipiat (c) beneficium ecclesiasticum, cujus ratione teneatur clericalem deferre tonsuram: quia cum oporteat sæcularibus (d) negotiis immisceri, tonsura ipsius sæcularia exercentis videretur profectò in ministerii nostri vituperium redundare.

NOTÆ.

(a) Pictaviensi.] Ioanni de Melduno videlicet, ejus Ecclesie Præfult temporibus Innocentii III. De Ecclesia Pictaviensi nonnulla notavi in cap. super 20. de rescriptis.

(b) Acolythum.] Cujus officium duplex est, unum deferre cereos accensos in sacrificio Missæ, ac proinde accendere luminaria, juxta adducta in cap. unic. de offic. sacristæ: alterum est ministrare vinum, & aquam in urceolis, cap. perlectus, 1. vers. Adaco ythum, 25. dist. Licet enim acolythus non sit ex ministris majoribus, tamen facta vasa, ut ad altare deferat, tangere potest, cap. non liceat 32. 23. dist. cap. clericos, 1. vers. Acolythi, 21. dist. quæ officia acolythi satis demonstrantur duplici materia, quæ illi traditur tempore suæ ordinationis, videlicet, ceterofarium cum cereo, & urceoli vacui, cap. acolythus, 16. 23. dist. Prosequuntur acolythi etymon & munita, ultra repetentes in dicto cap. perlectus, & scribentes de sacramento Ordinis, Claudius Espencens ad D. Paulum lib. 1. digress. cap. 8. Vitecomes volum. 3. de ritibus Missæ, lib. 1. cap. 25. Menardus ad sacram. Divi Gregorii, fol. 271. Lerdan advers. cap. 94. Mendoza lib. 3. Concil. Illiber. cap. 6.

(c) Beneficium.] Quod retinere poterat ex dispensatione Pontificis, ut post Glossam hinc docet Petrus Gregor. de benefic. cap. 25.

(d) Sæcularibus negotiis.] Non rectè ex his verbis Abbas in præfenti, num. 6. Galganet. de in publico lib. 3. tit. 5. deduxerunt, clericis conjugatis etiam cum tonsura, & habitu incedentibus licitum esse negotiis sæcularibus implicari. Nam contrarium verius est, & probat latè D. Iosephus Vela 2. tom. dissert. 45. ex num. 13. in præfenti enim tantum Innocentius III. supponit quod plerumque accidere solet huiusmodi clericis conjugatis, videlicet eos ptophanis negotiis, ac negotiationibus immisceri ob conjugalis status necessitatem, & ad sublevanda onera matrimonii, ut accidisse in Paduana diocesi refertur in cap. 3. hoc tit. in 5. compit. illis verbis: Dilectus filius Magister E. Canonicus Ecclesie de Triliv. exposuit coram nobis, quod cum Witanus quondam ipsius Ecclesie clericus Paduana diocesis, ordine clericali, & eadem Ecclesia delectus, sibi quandam mulierem matrimonialiter copularit, & diutius incedendo in habitu sæculari, exercuit officia civitatis: nunc idem V. gestions ad Ecclesiam redire prædictam, non habitata de prædictis aliquâ mentione, quasdam à nobis ad te litteras reportavit, quarum auctoritate in eadem Ecclesia ingressum nunc rehabere. Quum igitur mendax precator carere debeat impetratis, mandamus quatenus si præmissis veritas suffragatur, revocato, si forsitan auctoritate litterarum huiusmodi contra eandem Ecclesiam processisset, de cætero non procedas.

CAPVT VIII.

(a) Idem.

Cum decorem. Et infra: Eos qui sunt publicè uxorati, non admittatis de cætero ad ecclesiasticas dignitates dimissas ab eis, quas non possunt sine pravo exemplo, & gravi scandalo retinere.

NOTÆ.

(a) Idem.] Ita etiam legitur in tertia collectio-

ne, sub titulo de vit. & honest. cleric. cap. 4. & jam epigraphen hanc exposui in cap. cum decorem, ejusdem tituli.

CAPUT